

عنوان مقاله:

بررسی سبک تزیینی سفالینه های زرین فام دوره صفوی و قاجاری

محل انتشار:

اولین همایش ملی باستان شناسی ایران (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

وحیده سلیمانی معز - دانش آموخته کارشناسی ارشد، رشته باستان شناسی

خلاصه مقاله:

سفالینه زرین فام که سابقه تولید آن به قرون اولیه اسلامی می رسد، از جمیع جهات فنی و هنری دارای بالاترین و بهترین مراتب پیچیدگی و ظرافت است. تولید این نوع سفالینه محدود به یک دوره و منطقه نبوده و در دوره های مختلف استفاده شده است. در دوره تیموری تولید و کاربرد آن به شدت کاهش می یابد و جای آن را کاشیکاری معرق می گیرد، اما مجدداً در دوره صفوی تجدید حیات می یابد. این تداوم ساخت را در دوره قاجاریه نیز شاهد هستیم. هر یک از ادوار ساخت، بر اساس شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ضمن برخورداری از برخی نقاط مشترک، سبک تزیینی متفاوتی دارند. در این مقاله منابع فارسی و انگلیسی بررسی شده، نمونه های ارائه شده در موزه ها مورد بررسی نقش قرار گرفته است. بر این اساس، ویژگی ها و سبک تزیینی دوره صفویه و قاجار تعیین گردیده، فراوانی نقوش و بیشترین داده بدست آمده و با سبک دوره میانی، که اوج تولید زرین فام است، مقایسه شده است. بر اساس داده ها، نقوش گیاهی، به صورت تلفیقی یا تک نگاره، بیشترین کاربرد را در تزیین داشته اند. با اینکه نقش انسان در تزیین کاشیکاری بناهایی چون کاخ گلستان بسیار مورد توجه بوده، و با نوآوری هایی که تحت تأثیر ارتباط با اروپا نقش شده اند، اما در سفالینه های مورد بررسی از توجه اندکی برخوردار شده، هر چند که کاملاً حذف نگردیده است. این مقاله بر اساس پایان نامه نویسنده با عنوان بررسی و تحلیل سفالینه های زرین فام قرون 7 و 6 ری مقطع کارشناسی ارشد، استاد راهنما دکتر فیروز مهجور، استاد مشاور دکتر لیلی نیاکان نوشته شده است.

کلمات کلیدی:

سفال، زرین فام، صفوی، قاجاری، نقش، تزیین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/370783>

